

Nr 37

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående anslag å kapitalbudgeten för budgetåret 1961/62, i vad avser socialdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Statens allmänna fastighetsfond

1:o) **Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 beträffande kapitalbudgeten (bilaga 27, punkt 1, s. 1—4 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 3 januari 1961) föreslagit riksdagen att till Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 4 436 000 kronor.

Under rubriken Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården har för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag av 2 500 000 kronor.

Vid behandlingen under driftbudgeten av ungdomsvårdsskolornas avlöningsanslag har departementschefen förordat, att slutna avdelningar skall uppföras vid Lövsta, Hammargården, Forsane, Bärby och Råby. Kostnaderna för dessa byggnadsarbeten beräknas till sammanlagt 1 550 000 kronor.

I angivna sammanhang har vidare förordats, att en elevpaviljong med 10 platser skall uppföras vid Bärby. Kostnaderna härför beräknas till 280 000 kronor. För budgetåret 1959/60 har 150 000 kronor anvisats till bestridande av kostnaderna för ritning och projektering av en ny ungdomsvårdsskola för manliga elever. Detta belopp föreslås få disponeras för uppförande av nämnda elevpaviljong. Därutöver erfordras 130 000 kronor, vilket belopp nu anses böra anvisas.

Vidare tillstyrkes, att 80 000 kronor anvisas för tillbyggnad av snickeri- verkstad vid Margretelund, 250 000 kronor till skolbyggnad vid Vemyra, 119 000 kronor till växthus vid Hammargården samt 18 000 kronor till maskinhall vid Forsane.

Vid behandlingen av ungdomsvårdsskolornas avlöningsanslag har departementschefen förordat, att Håkanstorps yrkesskola för flickor skall inordnas i den permanenta skolorganisationen. Skolan drivs nu i förhyrda lokaler. För inköp av skolfastigheten föreslås 60 000 kronor skola anvisas.

Det anses nödvändigt att vid vissa skolor uppföra ytterligare bostadshus. För nämnda ändamål beräknas 1 793 000 kronor. Det föreslås få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma vid vilka skolor bostäder bör uppföras under nästa budgetår.

För det angivna byggnadsprogrammet m. m. erfordras sammanlagt 4 000 000 kronor.

Anslagets rubrik anses böra ändras till Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna. Eventuell behållning på det gamla anslaget bör överföras till det nya anslaget.

Med hänsyn till läget inom vårdområdet anses Kungl. Maj:t — i likhet med vad som gäller för innevarande budgetår — böra erhålla medgivande att, om så befinnes lämpligt, inom anslagets ram omdisponera medel till annat byggnadsföretag än de nu nämnda.

I detta sammanhang upptages frågan om bestridande av vissa merkostnader för byggnadsarbeten vid ungdomsvårdsskolorna.

För innevarande budgetår har under kommunikationsdepartementet anvisats ett investeringsanslag till merkostnader för vissa byggnadsarbeten. Anslaget är avsett att täcka de merkostnader, vilka på grund av den allmänna stegringen av byggnadskostnaderna uppstått å vissa i särskild förteckning upptagna byggnadsföretag under fastighetsfonden. Vissa av dessa företag avser ungdomsvårdsskolorna och de statliga vårdanstalterna för alkoholmissbrukare.

I 1958 års statsverksproposition anförde chefen för kommunikationsdepartementet, att då den närmare bedömningen av byggnadskostnadernas storlek lämpligen borde ske inom det departement som från början handlagt frågan om medelsanvisning för ifrågavarande byggnadsföretag syntes en ändrad ordning för merkostnadernas bestridande angelägen. En lösning vore därvid att vidga användningen av konstruktionen med kollektivanslag vid anvisande av medel för nya byggnadsföretag, en annan att tillskapa särskilda merkostnadsanslag för de departement, som regelbundet anvisar medel för större byggnadsföretag. Häremot hade riksdagen inte någon erinran.

För egen del förordar departementschefen, att angivna merkostnader bestrides från resp. byggnadsanslag. Byggnadsstyrelsen har såvitt avser ungdomsvårdsskolorna anmält ett behov av 436 000 kronor för olika byggnadsföretag vid Bärby, Hammargårdens, Långanäs, Stigby, Råby, Gräskärrens, Sundbo, Hornö och Härsjögårdens yrkesskolor samt Bistagårdens hem- och yrkesskola. Det förordas, att nämnda belopp beräknas för ifrågavarande ändamål.

Det sammanlagda anslagsbehovet beräknas på grund härav till 4 436 000 kronor.

Utskottet. Under de senaste åren har en väsentlig ökning skett av ungdomsvårdsskolornas resurser. Efter färdigställandet av redan beslutade utbyggnader kommer skolorganisationen att omfatta ca 1 035 platser, inräk-

nat de provisoriska förläggningarna. Såsom departementschefen framhållit vid anmälan av ungdomsvårdsskolornas avlöningsanslag talar emellertid de hittillsvarande erfarenheterna och en bedömning av den framtida utvecklingen för att resurserna för slutna vård måste ökas. Platsantalet bör därvid, som departementschefen anfört, vara så stort att häktning icke behöver tillgripas mot brottslingar under 18 år på grund av platsbrist vid de slutna avdelningarna. Utskottet tillstyrker därför förslaget om uppförande av slutna avdelningar vid Lövsta, Hammargården, Forsane och Råby. Härigenom skulle organisationen tillföras 32 nya platser.

En ökning har även befunnits erforderlig av vårdresurserna för psykiskt abnorma elever. Såsom departementschefen i nyssnämnda sammanhang erinrat om fattade 1959 års riksdag ett principbeslut om inrättande av en skola för psykiskt abnorma manliga elever. Medel anvisades även för ritning och projektering av en sådan skola. Enligt departementschefens mening talar starka skäl för att ifrågavarande vårdbehov tillgodoses genom en utbyggnad av Bärby yrkesskola samt genom omdisponeringar i övrigt inom organisationen i stället för att en ny skola uppföres. Den nu föreslagna elevpaviljongen med 10 platser och den slutna avdelningen med 8 platser vid Bärby är avsedda som en första etapp i en sådan utbyggnad. Utskottet finner den föreslagna utbyggnaden vara en ändamålsenlig lösning av frågan om förstärkning av vårdresurserna för psykiskt abnorma elever, inte minst med hänsyn till de möjligheter till samarbete med närbelägna psykiatriska institutioner som beräknas kunna ske. Utskottet tillstyrker sålunda detta förslag.

Förslagen om vissa utbyggnader vid Margretelund, Vemyra, Hammargården och Forsane kan utskottet biträda liksom även förslaget om förvärv av skolfastigheten vid Håkanstorps yrkesskola.

Den föreslagna medelsanvisningen för uppförande av bostadshus vid skolorna samt för täckande av vissa merkostnader för tidigare byggnadsföretag tillstyrkes.

Vad departementschefen i övrigt föreslagit föranleder heller ingen erinran från utskottets sida.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna* för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 4 436 000 kronor.

2:o) *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare*. Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 4—8) föreslagit riksdagen att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare* för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 1 582 000 kronor.

För innevarande budgetår har å kapitalbudgeten under rubriken *Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbruka-*

re anvisats ett investeringsanslag av 310 000 kronor samt under rubriken Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Brotorp för alkoholmissbrukare ett investeringsanslag av 700 000 kronor, alltså sammanlagt 1 010 000 kronor.

För en förnyelse och upprustning av byggnadsbeståndet vid *Svartsjö* enligt den av 1956 års riksdag i princip godkända byggnadsplanen återstår, sedan de nya vårdpaviljongerna färdigstälts, anordnande av nya verkstadslokaler och ombyggnad av slottet.

I fråga om verkstadslokalerna har byggnadsstyrelsen efter samråd med anstaltsstyrelsen nu lagt fram nytt förslag till verkstadsbyggnad, kostnadsberäknat till 550 000 kronor. Departementschefen tillstyrker detta förslag.

I fråga om *Vengarn* tillstyrkes byggnadsstyrelsens framställning om ytterligare medel till anordnande av reningsverket vid vårdanstalten samt om medel till vissa omläggningar av avloppsledningar. För ändamålet anses böra anvisas 125 000 kronor.

Vad beträffar *Brotorp* förordas, att 45 000 kronor anvisas för uppkomna merkostnader för ändrings- och renoveringsarbeten i samband med att fastigheten togs i anspråk som vårdanstalt för kvinnliga alkoholmissbrukare samt till vissa återstående arbeten, vilka bör utföras samtidigt med nu aktuella byggnadsarbeten vid vårdanstalten.

1960 års riksdag har beslutat, att en specialavdelning skall uppföras vid Brotorpsanstalten samt att huvudbyggnaden vid anstalten skall ombyggas och ett bostadshus för ogift personal uppföras. För innevarande budgetår har till påbörjande av dessa arbeten anvisats 700 000 kronor. Byggnadsstyrelsen har beräknat återstående kostnader för ifrågavarande byggnadsarbeten till 455 000 kronor enligt prisläget den 1 juli 1960. Nämda belopp anses nu böra anvisas.

Byggnadsstyrelsen har i sina anslagsäskanden även upptagit tre familjebostadshus, kostnadsberäknade till 230 000 kronor. Det tillstyrkes, att ett familjebostadshus om tre rum och kök uppföres vid vårdanstalten. För ändamålet bör anvisas 75 000 kronor.

Framställningen om medel till uppförande av ett bostadshus vid *Gudhem* för innehavaren av tjänsten som läkare i Ae 24 biträdes. Kostnaderna för uppförande av läkarbostad har beräknats till 135 000 kronor.

Kostnaderna för de i det föregående förordade förslagen uppgår till 1 385 000 kronor.

Under föregående punkt har förordats, att merkostnader vid vissa byggnadsföretag bestrides från anslag under socialdepartementet. För täckande av merkostnader, som uppstått på grund av den allmänna stegringen av byggnadskostnaderna, har byggnadsstyrelsen beträffande statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare anmält ett medelsbehov av 197 000 kronor, varav 119 000 kronor avser byggnadsföretag vid Svartsjöanstalten, tidigare kostnadsberäknade till ca 1 400 000 kronor, och 78 000 kronor byggnadsföretag vid Gudhemsanstalten, tidigare kostnadsberäknade till 920 000 kronor. De-

partementschefen tillstyrker byggnadsstyrelsens framställning om anvisande av 197 000 kronor för ändamålet.

Departementschefen förordar att till byggnadsarbeten m. m. erforderligt belopp anvisas under ett gemensamt anslag under rubriken Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare. Det sammanlagda anslagsbehovet beräknas till 1 582 000 kronor.

Utskottet. Av de arbeten som planerats enligt den av 1956 års riksdag i princip godkända byggnadsplanen för en förnyelse och upprustning av byggnadsbeståndet vid Svartsjö återstår numera, såsom framgår av departementschefens redogörelse, anordnande av nya verkstadslokaler och ombyggnad av slottet. Departementschefen har föreslagit, att en verkstadsbyggnad uppföres till en beräknad kostnad av 550 000 kronor. Detta förslag kan utskottet biträda.

Förslaget om medelsanvisning med 455 000 kronor till Brotorpsanstalten avser ett fullföljande av den av föregående års riksdag beslutade utbyggnaden av denna anstalt för att den skall kunna omhändertaga även sådana kvinnliga alkoholmissbrukare som nu vårdas vid anstalten i Växjö. Utskottet tillstyrker denna medelsanvisning liksom även förslagen om medel för att täcka vissa merkostnader samt för uppförande av ett familjebostadshus vid anstalten.

Vad i propositionen föreslagits beträffande ytterligare medel till anordnande av reningsverk m. m. vid Venngarn, uppförande av läkarbostad vid Gudhem samt vissa merkostnader för tidigare byggnadsföretag vid sistnämnda anstalt och Svartsjöanstalten kan likaledes av utskottet godtagas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare* för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 1 582 000 kronor.

Statens utlåningsfonder

3:o) **Statens bosättningslånfond.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 33 och 34) föreslagit riksdagen att till Statens bosättningslånfond för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 kronor.

Från fonden utlämnas bosättningslån till trolovade eller äkta makar samt till ogift moder med minderårigt barn. För innevarande budgetår har anslaget uppförts med ett formellt belopp av 100 kronor.

Fullmäktige i riksbanken har anfört, att utlåningen från fonden vid utgången av budgetåret 1959/60 uppgick till 42 436 277 kronor mot 46 731 749 kronor vid budgetårets början. Antalet utestående lån uppgick vid samma tidpunkter till resp. 42 759 och 46 976.

Under budgetåret 1959/60 har utgivits 6 061 nya lån till ett sammanlagt belopp av 12 363 035 kronor; summan av slut- och avbetalningar uppgick till 16 658 507 kronor. Intill utgången av budgetåret 1959/60 hade utlämnats bosättningslån till ett antal av 218 230 och till ett sammanlagt belopp av 308 159 845 kronor. Vid ingången av innevarande budgetår fanns disponibelt å fonden ett belopp av 15 615 398 kronor.

Fullmäktige har anfört, att lånens medelbelopp successivt ökat hela tiden sedan fondens tillkomst. Medelbeloppet för lån som utgivits under budgetåret 1959/60 uppgick sålunda till 2 040 kronor mot 2 002 kronor under närmast föregående budgetår och 1 995 kronor under budgetåret 1957/58. Även om medelbeloppet skulle komma att öka — och detsamma skulle komma att gälla jämväl beträffande antalet nyutlämnade lån — kan det beräknas att de till fonden hittills anvisade medlen kommer att vara tillräckliga till utgången av budgetåret 1961/62. Det synes emellertid lämpligt att ett formellt anslag beviljas även för sistnämnda budgetår.

Departementschefen förordar att anslaget i överensstämmelse med vad fullmäktige i riksbanken föreslagit uppföres med ett formellt belopp.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Mattson* och herr *Herbert Larsson* (I: 435) och den andra inom andra kammaren av fru *Lewén-Eliasson m. fl.* (II: 509), har hemställts, att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär åtgärder för en samlande upplysningsverksamhet rörande bosättningsfrågor samt att en översyn verkställs beträffande normerna vid beviljande av statens bosättningslån.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionen II: 509.

Utskottet. I motionerna I: 435 och II: 509 har föreslagits åtgärder för en samlande upplysningsverksamhet rörande bosättningsfrågor samt en översyn av normerna vid beviljande av statens bosättningslån. Motionärerna har därvid särskilt påpekat vikten av att personer som söker bosättningslån också får tillgång till rådgivning. Motionärerna har även förordat en justering av det gällande maximibeloppet för bosättningslån samt ändring av normerna för behovsprövningen.

Utskottet vill i likhet med motionärerna understryka betydelsen av upplysning när det gäller bosättningsfrågor. En sådan upplysning förekommer även i betydande utsträckning i olika former, bl. a. genom skolan och det frivilliga bildningsarbetet. Det synes utskottet lämpligt att denna upplysningsverksamhet, såsom motionärerna anfört, kan utvecklas under fria former.

När det gäller bosättningslåneverksamheten vill utskottet erinra om att denna verksamhet alltsedan sin tillkomst år 1937 varit föremål för undersökningar vid flera tillfällen. Den senaste mera omfattande översynen skedde år 1953, då bl. a. maximibeloppet för lånen höjdes från 2 000 till 3 000 kronor och långivningen även utsträcktes till ogifta mödrar. En prövning av maximibeloppets storlek samt frågan om utvidgning av lånens tillämp-

ningsområde skedde även år 1959. I likhet med departementschefen var utskottet därvid i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 40 år 1959 inte berett tillstyrka framfört förslag om höjning av maximibeloppet i vidare mån än att utskottet föreslog, att det överlämnades åt riksbanken att pröva huruvida man i tillämpningen av gällande bestämmelser kunde beakta de framförda önskemålen.

Såsom framgår av den av fullmäktige i riksbanken lämnade redogörelsen för långivningen är genomsnittsbeloppet för bosättningslån f. n. drygt 2 000 kronor. Det torde sålunda redan inom ramen för nuvarande maximibelopp föreligga möjligheter till ökning av lånebeloppen, därest detta skulle befinnas lämpligt. Även eljest synes möjligheter föreligga att i den praktiska tillämpningen beakta vissa av de synpunkter som motionärerna anfört. Emellertid har relativt lång tid förflutit sedan en mera allmän översyn av reglerna för bosättningslånen gjordes. Det synes utskottet därför finnas skäl att överväga huruvida en effektivisering av långivningen kan ske genom ändringar i nuvarande regler och praxis.

Mot bakgrunden av det anförda förordrar utskottet, att en översyn angående normerna för beviljande av bosättningslån kommer till stånd, varvid även de av motionärerna berörda frågorna rörande upplysningsverksamheten i bosättningsfrågor torde komma under övervägande.

Mot Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning för nästa budgetår har utskottet ingen erinran.

Med återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Statens bosättningslånefond* för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 kronor;

b) i anledning av motionerna I: 435 och II: 509 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört.

4:o) *Lånefonden för allmänna samlingslokaler*. Kungl. Maj:t har (punkt 6, s. 34 och 35) föreslagit riksdagen att till *Lånefonden för allmänna samlingslokaler* för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 9 000 000 kronor.

Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag av 9 000 000 kronor. Från fonden utlämnas lån enligt kungörelsen den 24 maj 1957 (nr 367) om statslån för anordnande av allmänna samlingslokaler m. m. samt beviljade men ej utbetalade lån enligt äldre bestämmelser.

Statens nämnd för samlingslokaler har anfört, att tillgången på lånemedel ej tillnärmelsevis har räckt till för att tillgodose efterfrågan från lokalbyggarna. Vid tiden för anslagsframställningens avlåtande innelåg hos nämnden obehandlade ansökningar avseende ett sammanlagt lånebelopp av inemot 15 000 000 kronor, medan det belopp som står till förfogande för utlåning uppgår till 9 000 000 kronor. Enligt uppgifter som inhämtats av

riksorganisationerna för samlingslokaler finns dessutom en dold efterfrågan på lån till ett uppskattat belopp av minst 80 000 000 kronor.

Med hänsyn till den stora eftersläpning, som kännetecknar investeringarna i allmänna samlingslokaler, föreslår nämnden att ett anslag av 10 000 000 kronor anvisas för nästa budgetår.

Departementschefen förordar oförändrad medelsanvisning till ifrågavarande lånefond under nästa budgetår.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Birke* och *Sveningsson* (I: 335) och den andra inom andra kammaren av herr *Edlund m. fl.* (II: 398), har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att statslån för anordnande av allmänna samlingslokaler m. m. som beviljats fr. o. m. den 1 juli 1961 skall vara amorteringspliktigt och förräntas efter en räntesats av 5 procent och att till följd härav något avskrivningsanslag inte måtte anvisas under Statens utlåningsfonder: Lånefonden för allmänna samlingslokaler.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionen II: 398.

Utskottet. Frågan om formerna för statens stöd till allmänna samlingslokaler var föremål för statsmakternas prövning föregående år på grund av särskild utredning i ämnet. Att såsom föreslagits i motionerna I: 335 och II: 398 nu vidtaga någon ändring i detta stöd kan utskottet inte tillstyrka.

Utskottet, som i annat sammanhang kommer att behandla förevarande motioner i vad de avser frågan om avskrivningsanslag för ändamålet, har inte funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning under nu ifrågavarande anslag.

Utskottet hemställer,

I. att motionerna I: 335 och II: 398, såvitt nu är i fråga, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

II. att riksdagen må till *Lånefonden för allmänna samlingslokaler* för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 9 000 000 kronor.

Fonden för låneunderstöd

5:o) Lån till nybyggnader m. m. vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare. Kungl. Maj:t har (punkt 7, s. 35—38) föreslagit riksdagen att till Lån till nybyggnader m. m. vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 545 000 kronor.

För innevarande budgetår har under denna rubrik anvisats ett investeringsanslag av 811 000 kronor.

Departementschefen förordar uppförande av ny föreståndarebostad vid *Holmforshemmet* och tillstyrker att Stiftelsen Holmforshemmet för ändamålet erhåller ett räntebärande, amorteringsfritt lån på 115 000 kronor. Räntesatsen bör bestämmas till 4 3/4 %.

I fråga om *Ribbingebäck* tillstyrkes, att Stockholms stadsmission i egen-
skap av huvudman för vårdanstalten tillerkännes ett ränte- och amorte-
ringsfritt lån på 220 000 kronor till redan utförda och återstående repara-
tionsarbeten i huvudbyggnaden.

Stiftelsen *Åsbrohemmet* har för vårdavdelningen *Rällsögården* gjort fram-
ställning om dels ytterligare anordningsbidrag med 90 000 kronor för anord-
nande av sex nya vårdplatser, dels 120 000 kronor för vissa återstående
byggnadsarbeten m. m. för vårdavdelningens färdigställande. Departements-
chefen föreslår, att lån lämnas till såväl anordnandet av de nya platserna
som de återstående arbetena. Stiftelsen *Åsbrohemmet* bör för ändamålet er-
hålla ett ränte- och amorteringsfritt lån på högst 210 000 kronor. De plane-
rade ombyggnadsarbetena m. m. samt de uppgjorda kostnadsberäkningarna
bör emellertid bli föremål för ytterligare granskning och prövning. Det fö-
reslås få ankomma på Kungl. Maj:t att inom den angivna ramen närmare
fastställa lånebeloppets storlek.

Summan av de förordade lånen till erkända vårdanstalter under nästa
budgetår uppgår alltså till (115 000 + 220 000 + 210 000) 545 000 kronor.
Anslagets rubrik ändras till Lån till nybyggnader m. m. vid erkända vård-
anstalter för alkoholmissbrukare.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande
motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av
fru *Nilsson* och herr *Eric Carlsson* (I: 233) och den andra inom andra kam-
maren av herrar *Hammar* och *Wiklund* i Stockholm (II: 340), i vilka hem-
ställt, att riksdagen ville besluta, utöver vad föredragande departementsche-
fen föreslagit under kapitalbudgeten (femte huvudtiteln), att föreningen
Hemmet Älvgården beviljas ett ränte- och amorteringsfritt lån å 120 000
kronor till uppförande av personalbostäder,

dels ock en inom andra kammaren av herr *Ekström* i Björkvik m. fl.
väckt motion (II: 342), vari hemställt, att riksdagen ville besluta bevilja
stiftelsen *Värnåshemmet* ett statslån av 85 000 kronor för uppförande av ett
bostadshus i huvudsaklig överensstämmelse med styrelsens för vårdanstal-
ten i motionen angivna underdåniga hemställan.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionerna II: 340
och II: 342.

Utskottet. I motionerna I: 233 och II: 340 samt II: 342 har föreslagits att,
utöver de företag för vilka departementschefen tillstyrkt medelsanvisning, me-
del skulle anvisas för lån till uppförande av personalbostadshus vid vårdan-
stalterna *Älvgården* och *Värnåshemmet*. Utskottet, som vill erinra om att
frågan om de erkända anstalternas ställning torde komma under övervägan-
de på grundval av nykterhetsvårdsutredningens slutbetänkande, anser inte
de av motionärerna anförda omständigheterna utgöra tillräcklig anledning
att anvisa medel utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit.

Utskottet, som inte har någon erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 233 och II: 340 samt II: 342 till *Lån till nybyggnader m. m. vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare* för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 545 000 kronor.

6:o) **Uppskjutna frågor.** Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande över nedannämnda, av Kungl. Maj:t under följande punkter framlagda förslag, nämligen

punkten 3: Lånefonden för bostadsbyggande;

punkten 4: Lånefonden för maskinanskaffning inom byggnadsindustrien;

punkten 8: Ränfefria lån till bostadsbyggande;

vilket utskottet härmed får för riksdagen
anmäla

Stockholm den 7 mars 1961

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Boman, Einar Persson, Ivar Johansson, Birger Andersson, Thun, Bergman, Holmqvist, Per Jacobsson, Bengtson, Fritz Persson, Söderberg, Svärd, Edström och Kaijser; samt

från andra kammaren: herrar Staxäng, Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Malmborg, Svensson i Stenkyrka, Almgren, Ståhl, Andreasson, Eliasson i Sundborn, Mellqvist, fru Lewén-Eliasson, fröken Elmén, herrar Cassel, Johansson i Norrköping och Fagerlund.

Reservationer

1) vid punkten 3 (Statens bosättningslånefond) av fru *Lewén-Eliasson*

2) vid punkten 4 (Lånefonden för allmänna samlingslokaler) av herrar *Svärd, Kaijser, Staxäng* och *Cassel*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka de i motionerna I: 335 och II: 398 föreslagna ändringarna av lånebestämmelserna och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 8, som börjar med »Frågan om» och slutar med »inte tillstyrka», bort ha följande lydelse:

»I likhet med motionärerna anser utskottet, att statslån för anordnande av allmänna samlingslokaler m. m. som beviljas fr. o. m. den 1 juli 1961 skall vara amorteringspliktigt och förräntas efter en räntesats av 5 procent. Till följd härav erfordras icke något avskrivningsanslag för nästa budgetår såvitt avser lånefonden för allmänna samlingslokaler.»

dels ock utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må med bifall till motionerna I: 335 och II: 398, såvitt nu är i fråga, godkänna av utskottet förordad ändring av grunderna för lån till anordnande av allmänna samlingslokaler;»